awen Llyfrgelloedd Libraries

LIBRARIES BUSINESS PLAN

2025 – 2030

BACKGROUND

Awen launched its new five-year strategy on 1st October 2025, marking the tenth anniversary of the date the registered charity commenced operations. At the heart of the strategy is a goal to create places and experiences that give people a sense of purpose, identity, expression and most of all a sense of belonging. The strategy is underpinned by Awen's purpose, vision and values.

Our Purpose
To make people's lives better.

Our Vision
To create culturally vibrant communities where everyone feels they belong.

Our Values
Creative; collaborative; empowering; fair.

The strategy sets the direction for Awen's work across all its services: from libraries to theatres, and from our country park to our projects for adults with learning disabilities. The strategy groups our response under five main outcomes:

1. **A Healthy Environment**
   A healthy environment where future generations will benefit from a cleaner, more resilient and better understood planet.
2. **Vibrant Places to Live and Work**
   Vibrant places to live and work with growing local economies, a proud sense of identity and where everyone has the opportunity to achieve their potential.
3. **Engagement and a Sense of Purpose**
   Everyone has the opportunity to feel engaged and live with or develop a sense of purpose, with access to skills, support and help when they need it.
4. **Healthy Communities**
   Healthy communities where everyone has the chance to lead healthy lives.
5. **A Sustainable Organisation**
   A sustainable organisation, with Awen viewed as a responsible, fair, trusted employer and a partner of choice.

Awen's library service is the largest of Awen's business areas in terms of staffing, and will have a critical role in delivering these outcomes. Our libraries' commitment to achieving these outcomes are set out below.

OUR LIBRARY SERVICE AND THE LIBRARIES BUSINESS PLAN

Awen's library service is delivered by Awen Cultural Trust in partnership with Bridgend County Borough Council. Awen manages six full-time libraries (one of which houses the county borough's Local History Library), two part-time community libraries and the Books on Wheels delivery service. We support and stock two additional community libraries in venues staffed and managed by Halo Leisure; we also manage a large book reserve which is based at Pyle Library.

Some of the key aims of the library service are:

- To improve the literacy of people of all ages and to support reading for pleasure;
- To enhance people's wellbeing and pride in community;
- To provide unbiased access to sources of trusted information;
- To continue to position reading at the heart of what we do;
- To develop new, inspiring library spaces;
- To create spaces and opportunities that enhance children's lives; and
- To contribute to the digital skills agenda.

The Libraries Business Plan has been shaped by a series strategic documents published by local and national partners, as well as various library user surveys and staff consultation. These include:

- Awen's 2025-30 organisational strategy;
- *'Public Libraries Supporting Sustainable and Connected Communities',* Welsh Government's seventh quality framework of the Welsh Public Library Standards;
- The Well-being of Future Generations Act;
- Welsh Government. *The Programme for Government 2021-2026*
- Welsh Government. *Priorities for Culture (2025)*
- CILIP's (The Library and Information Association) Ethical Framework
- Bridgend County Borough Council. *Corporate Plan 2023-28*
- Bridgend County Borough Council. *Community Hubs Strategy (November 2025)*

Awen Libraries in Figures

Over **382,000 visits** to Awen libraries in 2024-25.	Over **327,000 books were borrowed** in 2024-25.
Over **4,000 new library members** in 2024-25.	Over **69,000 digital and audiobooks downloaded** in 2024-25.
83% of users say the library has ***made a difference to their life***.[1]	**63%** of users say the library has ***helped them learn or develop new skills***.[1]
97% of users agree the library is ***enjoyable, safe, and inclusive***.[1]	**85%** of users rate the overall service as ***excellent***; staff were frequently praised for ***friendliness*** and ***helpfulness***.[1]
56.9% of users have used library **computers**.[2]	**54%** use the library's **free Wi-Fi**.[2]
49% have asked library staff for help with **technology**.[2]	**98%** of children say the library helps them ***"learn and find things out"***.[3]
97% of children say the library ***makes their lives better***.[3]	**94%** of children are ***extremely satisfied*** with the library service.[3]

1. Based on 2023 Adult User Survey 2. Based on 2024 Adult IT Survey
3. Based on 2022 Children's User Survey

OUR LIBRARY FACILITIES

Our readers tell us that providing attractive, well-stocked libraries remains important, but the traditional library offer is no longer sufficient to generate new footfall and to deliver the outcomes that Awen is passionate about. Over recent years, it has become clear that activities, events and other services have become increasingly important in bringing people into libraries, and therefore it is critically important that our libraries can accommodate these functions. We will continue to work closely with our council partners to further develop the community hub model which will bring more valued local services into our libraries.

A key element of our previous strategic plans has been to redevelop our libraries where possible, to provide the flexible footprint that can ideally host more than one type of activity at a time. We also want to allow or create space for work-pods, informal meetings and bookable community rooms.

In November 2024, Maesteg Library and the county's local history library reopened in the redeveloped Maesteg Town Hall, which allows for more events, simultaneous activities, meetings, classes and workshops. It also offers an architect-designed children's library and houses the local and family history collection in a purpose-built Heritage Room.

Betws Library, located within Betws Life Centre, has benefitted from Welsh Government Transformation Capital Grant funding in 2025 to create a bright and welcoming library space with flexible furniture, allowing the creation of spaces needed for activities. The meeting room has also been refurbished and is a real community asset. The whole building is more environmentally sustainable through the improvements to insulation and the installation of solar PV panels and battery storage.

Also in 2025, a small-scale refurbishment at Sarn Library, which is situated within Sarn Community Centre, has provided more modern furniture and more flexible space for the community activities that bring the library alive. Another Welsh Government grant helped Awen to improve Pencoed Library in 2023. The library spaces were opened up to be less formal, a small meeting room was created which is available for hire by community groups, and the installation of solar panels supports Awen to meet its carbon-reduction ambitions.

Bridgend Library was relocated to a shared site with the local sports centre in 2013. Since that date it has been further modernised by changing its layout to offer more space for the larger groups hosted there. During 2021 we swapped a large, fixed shelving unit for a similar unit on castors to allow more flexibility and more light through the space. We have created a space that can adapt to needs and also installed a meeting pod and workstation.

The first of Awen's major library refurbishments came in 2019 with the redevelopment of Pyle Library. This kick-started our programme of library improvements which all had the aim of creating modern, multi-use library areas with meeting-pods, bigger tables for collaborative work, and energy-efficiency interventions.

Awen has ambitions to improve its other libraries. Aberkenfig Library is a large, standalone facility that could be reconfigured to have an accessible toilet, work pods and a meeting room available for hire, potentially providing space for external partners to deliver services through Bridgend CBC's community hub vision.

Porthcawl Library is one of our busiest sites in terms of footfall and book issues, but its activities are limited more than any other by the lack of space and flexibility. A small Covid-era grant in 2021 allowed us to make essential improvements to the layout by relocating the counter from the centre of the library and expanding the children's library which wasn't even large enough to fit a class into. Despite these improvements, the library remains too small for the size of the population and access is not ideal, therefore the work carried out to date is very much a stopgap until new premises can be identified.

ACTIONS AND MILESTONES FOR THE LIBRARY SERVICE 2025-30

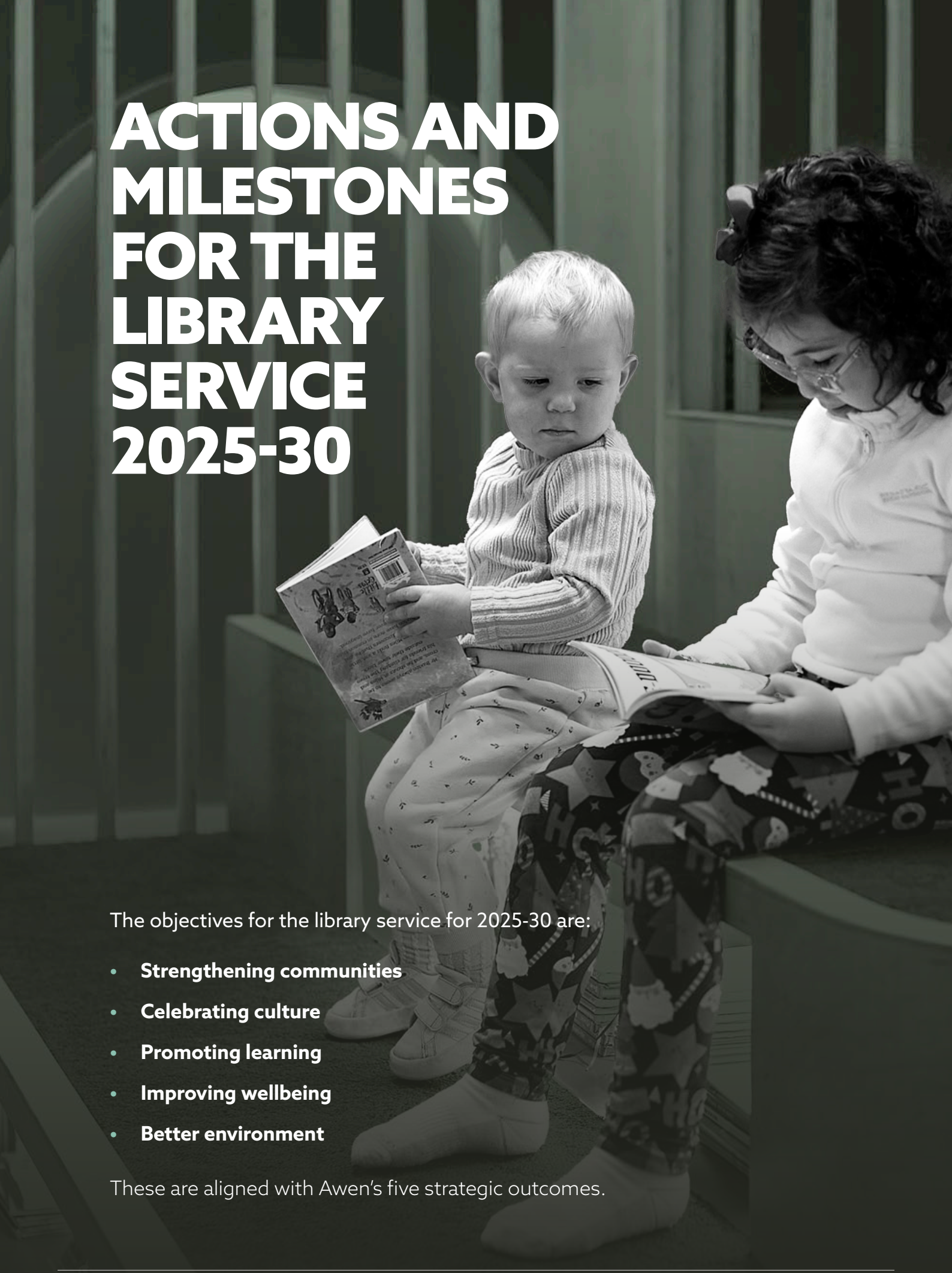

The objectives for the library service for 2025-30 are:

- **Strengthening communities**
- **Celebrating culture**
- **Promoting learning**
- **Improving wellbeing**
- **Better environment**

These are aligned with Awen's five strategic outcomes.

1.
A HEALTHY ENVIRONMENT

> A healthy environment where future generations will benefit from a cleaner, more resilient and better understood planet.

By 2030, we will:

- Install solar PV at Aberkenfig Library to reduce grid electricity consumption by 25%.
- Install/improve insulation at standalone libraries to reduce gas consumption by 10%.
- Replace the Books on Wheels diesel van with an electric alternative to reduce carbon emissions to zero.
- Increase purchasing of sustainable supplies whilst reducing the use of plastic book jackets and non-sustainable craft supplies.
- Compile a report and action plan outlining the library service's contribution to the environmental emergency.

2.
VIBRANT PLACES TO LIVE AND WORK

> Vibrant places to live and work with growing local economies, a proud sense of identity and where everyone has the opportunity to achieve their potential.

By 2030, we will:

- Develop the heritage offer at Maesteg Town Hall and beyond to engage more people with their local history.
- Programme library events and activities in Maesteg Town Hall beyond the library itself.
- Build on the Ogwr Heritage Network by delivering the 'Ogwr Unlocked' project.
- Deliver a programme of outdoor story walks in the three town centres in Bridgend County Borough.
- Arrange local history exhibitions in Bridgend and Maesteg.
- Offer opportunities to a diverse range of writers in partnership with Literature Wales.
- Embed Awen's Associate Artists into the library offer.
- Develop a structured work experience programme aimed at the care-experienced individuals and those from deprived communities.
- Set up a Writing Squad for young emerging writers.

3.
ENGAGEMENT AND A SENSE OF PURPOSE

> Everyone has the opportunity to feel engaged and live with or develop a sense of purpose, with access to skills, support and help when they need it.

By 2030, we will:

- Offer volunteering opportunities to B-Leaf and Wood-B trainees and the wider learning disability community.
- Set up a reading group for people with learning disabilities.
- Develop a membership programme for young carers in partnership with Bridgend County Borough Council.
- Introduce more group ICT sessions in partnership with Employability Bridgend.
- Plan and implement the next programme of digital hardware replacement in libraries.
- Deliver a programme of coding activities for young people.
- Deliver a programme of financial/fraud awareness training.
- Deliver digital safety and AI awareness sessions.
- Implement a new Awen Libraries website.
- Increase the use of our e-resources.
- Prepare a plan for future library refurbishments and improvements that can be delivered with grant funding.
- Obtain qualitative evidence that our libraries continue to have a positive impact on people's lives.
- Evaluate our activities and events programme to ensure fit with communities' needs and expectations.
- Develop and promote a cohesive offer for schools.
- Provide a regular programme of author visits/talks for both children and adults.
- Offer universal, lifelong library membership from birth.
- Deliver the first new community hubs in partnership with Bridgend County Borough Council.

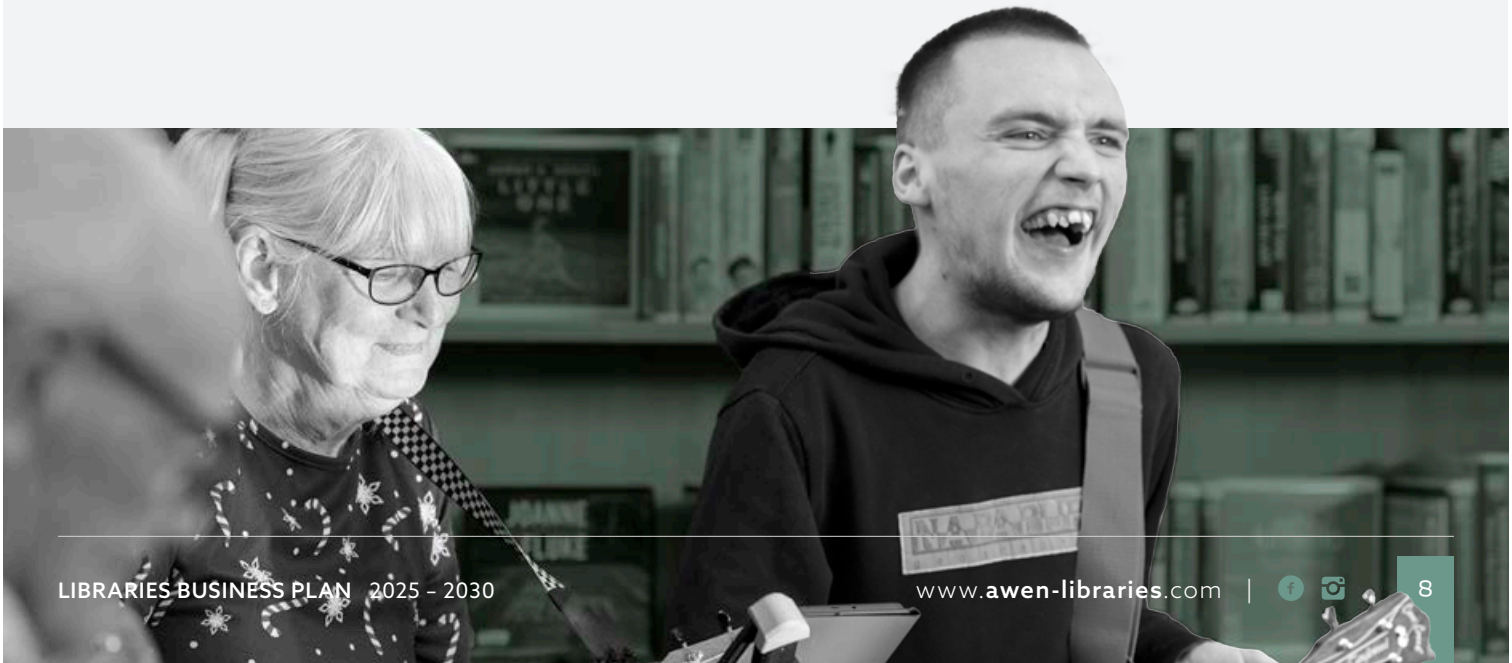

4. HEALTHY COMMUNITIES

> Healthy communities where everyone has the chance to lead healthy lives.

By 2030, we will:

- Extend the RNID hearing aid partnership across more libraries.
- Work with CTM Health Board to present libraries as a community-based solution.
- Ensure those with health issues who need access to services at the library are aware of the offer.
- Provide more health information to our housebound customers through our Books On Wheels service.
- Embed a consistent, regular programme of wellbeing activities delivered by both partners and library staff.
- Receive formal recognition of Awen Libraries as a dementia-friendly service.
- Offer a consistent provision of activities to support those living with dementia and their families.

5.
A SUSTAINABLE ORGANISATION

> A sustainable organisation, with Awen viewed as a responsible, fair, trusted employer and a partner of choice.

By 2030, we will:

- Ensure that our book-stock and reading group selections represents people from diverse communities.
- Increase library use by male readers.
- Recruit two library apprentices.
- Extend Welsh conversational sessions to all full-time libraries through partnership working.
- Deliver regular Welsh learner-level activities and events at all libraries.
- Work in partnership with Menter Iaith to embed more bilingual activities in libraries.
- Use more Welsh in a day-to-day English-medium context including social media posts.
- Programme Wales-set books for our annual schools' book quiz and reading groups.

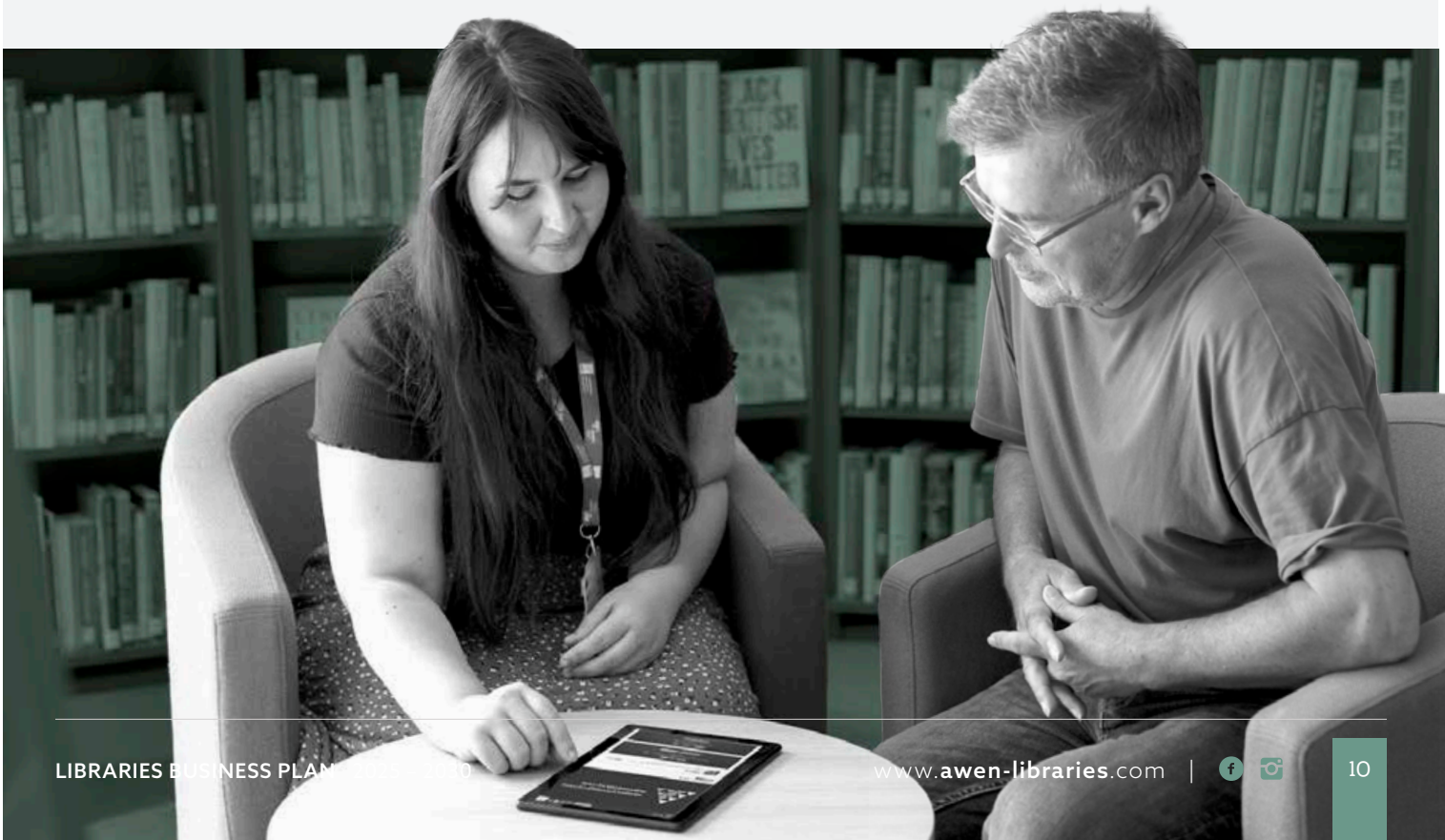

Ymddiriedolaeth
Ddiwylliannol
Cultural Trust

Ymddiriedolaeth Ddiwylliannol Awen
Swyddfeydd y Stablau, Tŷ Bryngarw,
Brynmenyn, Pen-y-Bont, CF32 8UU

Awen Cultural Trust
Stable Offices, Bryngarw House,
Brynmenyn, Bridgend, CF32 8UU

+44 (0) 1656 754825
enquiries@awen-wales.com
www.awen-wales.com

Rhif elusen gofrestredig / Registered charity number: 1166908
Rhif cofrestru TAW / VAT registration number: 224 3341 44
Rhif gofrestredig / Company number: 09610991

Mae Ymddiriedolaeth Ddiwylliannol Awen wedi'i chofrestru yng Nghymru fel cwmni cyfyngedig drwy warant.
Awen Cultural Trust is registered in Wales as a company limited by guarantee.

awen Llyfrgelloedd Libraries

CYNLLUN BUSNES LLYFRGELLOEDD

2025 – 2030

CEFNDIR

Lansiodd Awen ei strategaeth bum mlynedd newydd ar 1 Hydref 2025, gan nodi degfed pen-blwydd y dyddiad y dechreuodd yr elusen gofrestredig weithredu. Wrth wraidd y strategaeth mae nod i greu lleoedd a phrofiadau sy'n rhoi ymdeimlad o bwrpas, hunaniaeth, mynegiant ac yn bennaf oll ymdeimlad o berthyn. Mae'r strategaeth wedi'i seilio ar bwrpas, gweledigaeth a gwerthoedd Awen.

Ein Pwrpas

Gwneud bywydau pobl yn well.

Ein Gweledigaeth

Creu cymunedau diwylliannol bywiog lle mae pawb yn teimlo eu bod yn perthyn.

Ein Gwerthoedd

Creadigol; cydweithredol; grymusol; teg.

Mae'r strategaeth yn gosod y cyfeiriad ar gyfer gwaith Awen ar draws ei holl wasanaethau: o lyfrgelloedd i theatrau, ac o'n parc gwledig i'n prosiectau ar gyfer oedolion ag anableddau dysgu. Mae'r strategaeth yn grwpio ein hymateb o dan bum prif ganlyniad:

1. **Amgylchedd Iach**
   Amgylchedd iach lle bydd cenedlaethau'r dyfodol yn elwa o blaned lanach, mwy gwydn sy'n cael ei deall yn well.

2. **Ieoedd Bywiog i Fyw a Gweithio Ynddynt**
   Lleoedd bywiog i fyw a gweithio ynddynt gydag economïau lleol sy'n tyfu, ymdeimlad balch o hunaniaeth a lle mae pawb yn cael y cyfle i gyflawni eu potensial.

3. **Ymgysylltu ac Ymdeimlad o Bwrpas**
   Mae pawb yn cael y cyfle i deimlo'n ymgysylltiedig a byw gyda, neu ddatblygu, ymdeimlad o bwrpas, gyda mynediad at sgiliau, cefnogaeth a chymorth pan fydd ei angen arnynt.

4. **Cymunedau Iach**
   Cymunedau iach lle mae pawb yn cael y cyfle i fyw bywydau iach.

5. **Sefydliad Cynaliadwy**
   Sefydliad cynaliadwy, gydag Awen yn cael ei ystyried yn gyflogwr cyfrifol, teg, dibynadwy ac yn bartner o ddewis.

Gwasanaeth llyfrgell Awen yw'r mwyaf o feysydd busnes Awen o ran staffio, a bydd ganddo rôl hanfodol wrth gyflawni'r canlyniadau hyn. Mae ymrwymiad ein llyfrgelloedd i gyflawni'r canlyniadau hyn wedi'u nodi isod.

EIN GWASANAETH LLYFRGELLOEDD A CHYNLLUN BUSNES Y LLYFRGELLOEDD

Darperir gwasanaeth llyfrgell Awen gan Ymddiriedolaeth Ddiwylliannol Awen mewn partneriaeth â Chyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr. Mae Awen yn rheoli chwe llyfrgell amser llawn (un ohonynt yn gartref i Lyfrgell Hanes Lleol y fwrdeistref sirol), dwy lyfrgell gymunedol ran-amser a'r gwasanaeth dosbarthu Llyfrau ar Olwynion. Rydym yn cefnogi ac yn stocio dwy lyfrgell gymunedol ychwanegol mewn lleoliadau sydd wedi'u staffio a'u rheoli gan Halo Leisure; rydym hefyd yn rheoli casgliad mawr o lyfrau sydd wedi'i lleoli yn Llyfrgell y Pîl.

Rhai o brif nodau'r gwasanaeth llyfrgell yw:

- Gwella llythrennedd pobl o bob oed a chefnogi darllen er pleser;
- Gwella lles a balchder pobl yn y gymuned;
- Darparu mynediad diduedd at ffynonellau gwybodaeth ddibynadwy;
- Parhau i roi darllen wrth wraidd yr hyn a wnawn;
- Datblygu mannau llyfrgell newydd, ysbrydoledig;
- Creu mannau a chyfleoedd sy'n gwella bywydau plant; a
- Cyfrannu at yr agenda sgiliau digidol.

Mae'r Cynllun Busnes Llyfrgelloedd wedi'i lunio gan gyfres o ddogfennau strategol a gyhoeddwyd gan bartneriaid lleol a chenedlaethol, yn ogystal â sawl arolwg defnyddwyr llyfrgelloedd ac ymgynghori â staff. Mae'r rhain yn cynnwys:

- Strategaeth sefydliadol Awen 2025-30;
- *'Llyfrgelloedd Cyhoeddus yn Cefnogi Cymunedau Cynaliadwy a Chysylltiedig'*, seithfed fframwaith ansawdd Llywodraeth Cymru o Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru;
- Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol;
- Llywodraeth Cymru.
  Y Rhaglen Lywodraethu 2021-2026
- Llywodraeth Cymru.
  Blaenoriaethau ar gyfer Diwylliant (2025)
- Fframwaith Moesegol CILIP
  (Cymdeithas y Llyfrgell a Gwybodaeth)
- Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr.
  Cynllun Corfforaethol 2023-28
- Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr.
  Strategaeth Hybiau Cymunedol (Tachwedd 2025)

Llyfrgelloedd Awen mewn Rhifau

Dros 382,000 o ymweliadau â llyfrgelloedd yn 2024-25.	**Dros 327,000 o lyfrau wedi eu benthyg** yn 2024-25.
Dros 4,000 o aelodau llyfrgell newydd yn 2024-25.	Mae **dros 69,000 o lyfrau digidol a sain wedi'u lawrlwytho** yn 2024-25.
Mae **83%** o ddefnyddwyr yn dweud bod y llyfrgell ***wedi gwneud gwahaniaeth i'w bywyd***.[1]	Mae **63%** o ddefnyddwyr yn dweud bod y llyfrgell wedi eu ***helpu i ddysgu neu ddatblygu sgiliau newydd***.[1]
Mae **97%** o ddefnyddwyr yn cytuno bod y llyfrgell ***yn hwyliog, yn ddiogel ac yn gynhwysol***.[1]	Mae **85%** o ddefnyddwyr yn graddio'r gwasanaeth cyffredinol fel ***rhagorol***; canmolwyd staff yn aml am ***gyfeillgarwch*** a ***chymwynasgarwch***.[1]
Mae **56.9%** o ddefnyddwyr wedi defnyddio **cyfrifiaduron** llyfrgell.[2]	Mae **54%** yn defnyddio **Wi-Fi am ddim** y llyfrgell.[2]
Mae **49%** wedi gofyn i staff y llyfrgell am help gyda **thechnoleg**.[2]	Mae **98%** o blant yn dweud bod y llyfrgell yn eu helpu i ***"ddysgu a darganfod pethau"***.[3]
Mae **97%** o blant yn dweud bod y llyfrgell ***yn gwneud eu bywydau yn well***.[3]	Mae **94%** o blant ***yn hynod fodlon*** â'r gwasanaeth llyfrgell.[3]

1. Yn seiliedig ar Arolwg Defnyddwyr Oedolion 2023
2. Yn seiliedig ar Arolwg TG Oedolion 2024
3. Yn seiliedig ar Arolwg Defnyddwyr Plant 2022

EIN CYFLEUSTERAU LLYFRGELL

Mae ein darllenwyr yn dweud wrthym fod darparu llyfrgelloedd deniadol, wedi'u stocio'n dda yn parhau i fod yn bwysig, ond nid yw'r cynnig llyfrgelloedd traddodiadol bellach yn ddigonol i gael pobl newydd i fynychu ac i gyflawni'r canlyniadau y mae Awen yn angerddol amdanynt. Dros y blynyddoedd diwethaf, mae wedi dod yn amlwg bod gweithgareddau, digwyddiadau a gwasanaethau eraill wedi dod yn fwyfwy pwysig wrth ddod â phobl i mewn i lyfrgelloedd, ac felly mae'n hanfodol bwysig bod ein llyfrgelloedd yn gallu darparu ar gyfer y swyddogaethau hyn. Byddwn yn parhau i weithio'n agos gyda'n partneriaid cyngor i ddatblygu'r model hyb gymunedol ymhellach a fydd yn dod â gwasanaethau lleol mwy gwerthfawr i'n llyfrgelloedd.

Elfen allweddol o'n cynlluniau strategol blaenorol yw ailddatblygu ein llyfrgelloedd lle bo modd, i ddarparu'r ôl troed hyblyg a all gynnal mwy nag un math o weithgaredd ar y tro yn ddelfrydol. Rydym hefyd eisiau caniatáu neu greu lle ar gyfer podiau gwaith, cyfarfodydd anffurfiol ac ystafelloedd cymunedol y gellir eu harchebu.

Ym mis Tachwedd 2024, ail-agorodd Llyfrgell Maesteg a llyfrgell hanes lleol y sir yn Neuadd y Dref Maesteg, a ailddatblygwyd, sy'n caniatáu mwy o ddigwyddiadau, gweithgareddau ar yr un pryd, cyfarfodydd, dosbarthiadau a gweithdai. Mae hefyd yn cynnig llyfrgell i blant a ddyluniwyd gan bensaer ac mae'n gartref i'r casgliad hanes lleol a theuluol mewn Ystafell Dreftadaeth bwrpasol.

Mae Llyfrgell Betws, sydd wedi'i lleoli yng Nghanolfan Bywyd Betws, wedi elwa o gyllid Grant Cyfalaf Trawsnewid Llywodraeth Cymru yn 2025 i greu gofod llyfrgell lachar a chroesawgar gyda dodrefn hyblyg, gan ganiatáu creu'r mannau sydd eu hangen ar gyfer gweithgareddau. Mae'r ystafell gyfarfod hefyd wedi'i hadnewyddu ac mae'n gaffaeliad go iawn i'r gymuned. Mae'r adeilad cyfan yn fwy cynaliadwy yn amgylcheddol trwy welliannau i inswleiddio a gosod paneli solar ffotofoltaidd a storio batri.

Hefyd yn 2025, mae gwaith adnewyddu ar raddfa fach yn Llyfrgell Sarn, sydd wedi'i lleoli yng Nghanolfan Gymunedol Sarn, wedi darparu dodrefn mwy modern a lle mwy hyblyg ar gyfer y gweithgareddau cymunedol sy'n dod â'r llyfrgell yn fyw. Helpodd grant arall gan Lywodraeth Cymru i Awen wella Llyfrgell Pencoed yn 2023. Agorwyd y mannau llyfrgell i fod yn llai ffurfiol, crëwyd ystafell gyfarfod fach sydd ar gael i'w llogi gan grwpiau cymunedol, ac mae gosod paneli solar yn cefnogi Awen i gyflawni ei uchelgeisiau i leihau carbon.

Symudwyd Llyfrgell Pen-y-bont ar Ogwr i safle a rennir gyda'r ganolfan chwaraeon lleol yn 2013. Ers y dyddiad hwnnw mae wedi cael ei foderneiddio ymhellach trwy newid ei gynllun i gynnig mwy o le i'r grwpiau mwy a gynhelir yno. Yn ystod 2021 fe wnaethom gyfnewid uned silffoedd mawr, sefydlog am uned debyg ar olwynion bach i ganiatáu mwy o hyblygrwydd a mwy o olau trwy'r lle. Rydym wedi creu lle sy'n gallu cael ei addasu i anghenion a hefyd wedi gosod pod cyfarfod a gweithfan.

Daeth y cyntaf o adnewyddiadau mawr llyfrgelloedd Awen yn 2019 wrth inni ailddatblygu Llyfrgell y Pîl. Dechreuodd hyn ein rhaglen o welliannau llyfrgelloedd a oedd i gyd â'r nod o greu ardaloedd llyfrgell modern, aml-ddefnydd gyda podiau cyfarfodydd, byrddau mwy ar gyfer gwaith cydweithredol, ac ymyriadau effeithlonrwydd ynni.

Mae gan Awen uchelgais i wella ei lyfrgelloedd eraill. Mae Llyfrgell Abercynffig yn gyfleuster mawr, annibynnol y gellid ei ad-drefnu i gael toiled hygyrch, podiau gwaith ac ystafell gyfarfod i'w llogi, gan ddarparu lle i bartneriaid allanol ddarparu gwasanaethau trwy weledigaeth hwb cymunedol Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr.

Llyfrgell Porthcawl yw un o'n safleoedd prysuraf o ran nifer yr ymwelwyr a chyhoeddiadau llyfrau, ond mae ei gweithgareddau wedi'u cyfyngu'n fwy nag unrhyw un arall gan y diffyg lle a hyblygrwydd. Roedd grant bach o gyfnod Covid yn 2021 yn caniatáu inni wneud gwelliannau hanfodol i'r cynllun trwy adleoli'r cownter o ganol y llyfrgell ac ehangu'r llyfrgell blant nad oedd hyd yn oed yn ddigon mawr i ffitio dosbarth ynddo. Er gwaethaf y gwelliannau hyn, mae'r llyfrgell yn parhau i fod yn rhy fach ar gyfer maint y boblogaeth ac nid yw mynediad yn ddelfrydol, felly mae'r gwaith a wnaed hyd yma yn waith dros dro nes y gellir nodi adeiladau newydd.

CAMAU GWEITHREDU A CHERRIG MILLTIR AR GYFER Y GWASANAETH 2025-30

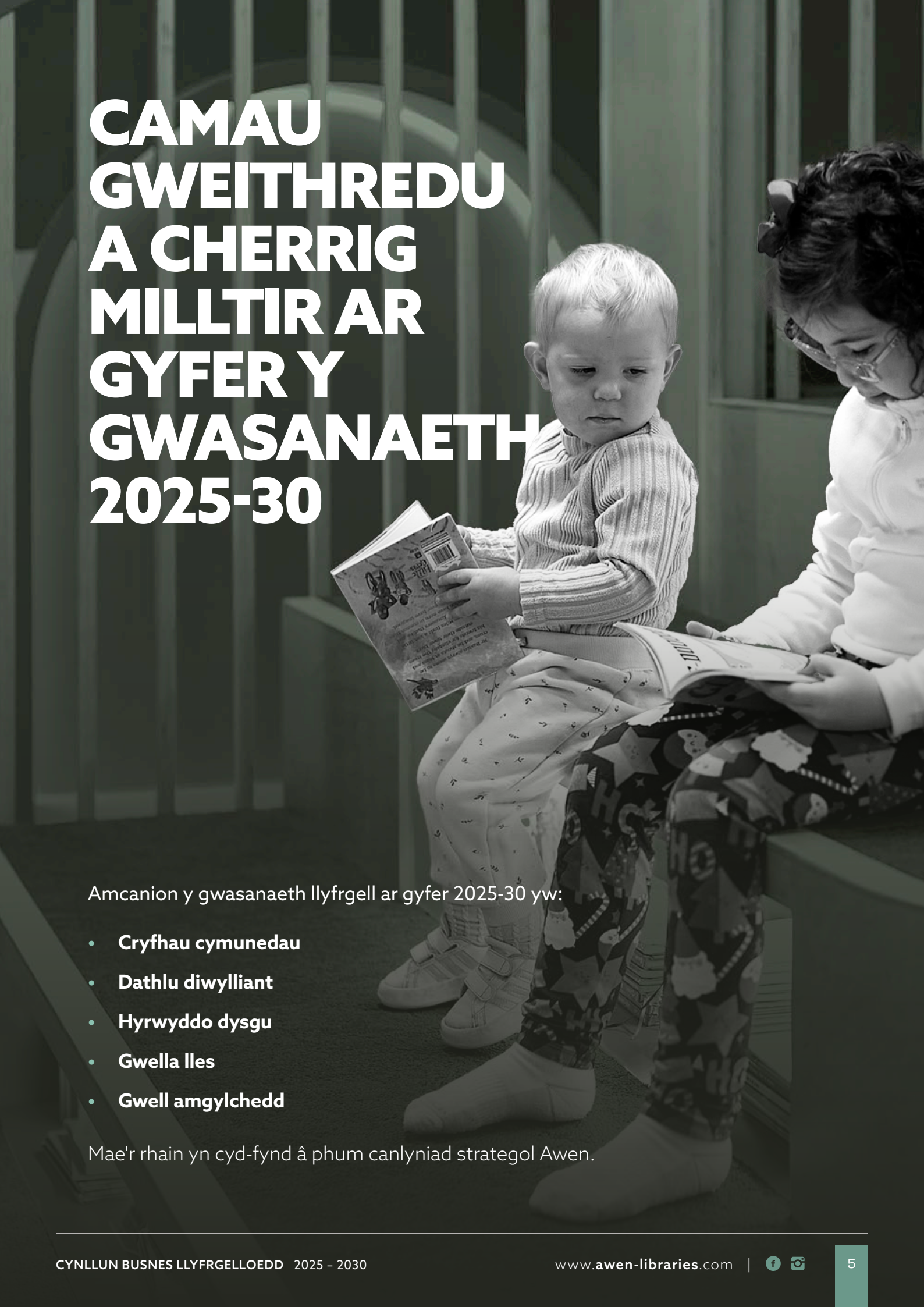

Amcanion y gwasanaeth llyfrgell ar gyfer 2025-30 yw:

- **Cryfhau cymunedau**
- **Dathlu diwylliant**
- **Hyrwyddo dysgu**
- **Gwella lles**
- **Gwell amgylchedd**

Mae'r rhain yn cyd-fynd â phum canlyniad strategol Awen.

1. AMGYLCHEDD IACH

> Amgylchedd iach lle bydd cenedlaethau'r dyfodol yn elwa o blaned lanach, fwy gwydn a phlaned sy'n haws i'w deall.

Erbyn 2030, byddwn yn:

- Gosod solar ffotofoltaidd yn Llyfrgell Abercynffig i leihau'r defnydd o drydan grid o 25%.
- Gosod/gwella inswleiddio mewn llyfrgelloedd annibynnol i leihau'r defnydd o nwy o 10%.
- Amnewid fan diesel Llyfrau ar Olwynion gyda cherbyd trydan i leihau allyriadau carbon i sero.
- Cynyddu prynu cyflenwadau cynaliadwy a lleihau'r defnydd o siacedi llyfrau plastig a chyflenwadau crefft anghynaladwy.
- Llunio adroddiad a chynllun gweithredu sy'n amlinellu cyfraniad y gwasanaeth llyfrgell i'r argyfwng amgylcheddol.

2.
LLEOEDD BYWIOG I FYW A GWEITHIO

> Lleoedd bywiog i fyw a gweithio gydag economïau lleol sy'n tyfu, ymdeimlad balch o hunaniaeth a lle mae pawb yn cael y cyfle i gyflawni eu potensial.

Erbyn 2030, byddwn yn:

- Datblygu'r cynnig treftadaeth yn Neuadd y Dref Maesteg a thu hwnt i ennyn diddordeb mwy o bobl â'u hanes lleol.
- Rhaglenni digwyddiadau a gweithgareddau llyfrgell yn Neuadd y Dref Maesteg y tu hwnt i'r llyfrgell ei hun.
- Adeiladu ar Rwydwaith Treftadaeth Ogwr drwy gyflawni'r prosiect 'Ogwr wedi'i Ddatgloi'.
- Cyflwyno rhaglen o deithiau cerdded stori awyr agored yng nghanol y tair tref ym Mwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr.
- Trefnu arddangosfeydd hanes lleol ym Mhen-y-bont ar Ogwr a Maesteg.
- Cynnig cyfleoedd i ystod amrywiol o awduron mewn partneriaeth â Llenyddiaeth Cymru.
- mgorffori Artistiaid Cyswllt Awen yn y llyfrgell.
- Datblygu rhaglen brofiad gwaith strwythuredig wedi'i hanelu at unigolion sydd â phrofiad o ofal a'r rhai o gymunedau difreintiedig.
- Sefydlu Sgwad Ysgrifennu ar gyfer awduron ifanc sy'n dod i'r amlwg.

3.
YMGYSYLLTU AC YMDEIMLAD O BWRPAS

Mae pawb yn cael y cyfle i deimlo'n ymgysylltiedig a byw gyda neu ddatblygu ymdeimlad o bwrpas, gyda mynediad at sgiliau, cefnogaeth a chymorth pan fydd ei angen arnynt.

Erbyn 2030, byddwn yn:

- Cynnig cyfleoedd gwirfoddoli i hyfforddeion B-Leaf a Wood-B a'r gymuned anabledd dysgu ehangach.
- Sefydlu grŵp darllen ar gyfer pobl ag anableddau dysgu.
- Datblygu rhaglen aelodaeth ar gyfer gofalwyr ifanc mewn partneriaeth â Chyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr.
- Cyflwyno mwy o sesiynau TGCh grŵp mewn partneriaeth â Chyflogadwyaeth Pen-y-bont ar Ogwr.
- Cynllunio a gweithredu'r rhaglen nesaf o amnewid caledwedd digidol mewn llyfrgelloedd.
- Cyflwyno rhaglen o weithgareddau codio i bobl ifanc.
- Darparu rhaglen o hyfforddiant ymwybyddiaeth/twyll ariannol.
- Cyflwyno sesiynau ymwybyddiaeth diogelwch digidol a deallusrwydd artiffisial.
- Gweithredu gwefan newydd Llyfrgelloedd Awen.
- Cynyddu'r defnydd o'n e-adnoddau.
- Paratoi cynllun ar gyfer adnewyddu a gwelliannau llyfrgelloedd yn y dyfodol y gellir eu cyflawni gyda chyllid grant.
- Casglu tystiolaeth ansoddol bod ein llyfrgelloedd yn parhau i gael effaith gadarnhaol ar fywydau pobl.
- Gwerthuso ein gweithgareddau a'n rhaglen ddigwyddiadau i sicrhau cyd-fynd ag anghenion a disgwyliadau cymunedau.
- Datblygu a hyrwyddo cynnig cydlynol i ysgolion.
- Darparu rhaglen reolaidd o ymweliadau/sgyrsiau awduron i blant ac oedolion.
- Cynnig aelodaeth llyfrgell gyffredinol, gydol oes o enedigaeth.
- Darparu'r canolfannau cymunedol newydd cyntaf mewn partneriaeth â Chyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr.

4. CYMUNEDAU IACH

> Cymunedau iach lle mae pawb yn cael y cyfle i fyw bywydau iach.

Erbyn 2030, byddwn yn:

- Ymestyn partneriaeth cymorth clyw RNID ar draws mwy o lyfrgelloedd.
- Gweithio gyda Bwrdd Iechyd CTM i gyflwyno llyfrgelloedd fel datrysiad cymunedol.
- Sicrhau bod y rhai sydd â phroblemau iechyd sydd angen mynediad at wasanaethau yn y llyfrgell yn ymwybodol o'r cynnig.
- Darparu mwy o wybodaeth iechyd i'n cwsmeriaid sy'n gaeth i'r tŷ trwy ein gwasanaeth Llyfrau ar Olwynion.
- Ymgorffori rhaglen gyson, reolaidd o weithgareddau lles a gyflwynir gan bartneriaid a staff llyfrgell.
- Derbyn cydnabyddiaeth ffurfiol o Lyfrgelloedd Awen fel gwasanaeth sy'n gyfeillgar i ddementia.
- Cynnig darpariaeth gyson o weithgareddau i gefnogi'r rhai sy'n byw gyda dementia a'u teuluoedd.

5.
SEFYDLIAD CYNALIADWY

> Sefydliad cynaliadwy, gydag Awen yn cael ei ystyried yn gyflogwr cyfrifol, teg, dibynadwy ac yn bartner o ddewis.

Erbyn 2030, byddwn yn:

- Sicrhau bod ein dewisiadau llyfrau a grwpiau darllen yn cynrychioli pobl o gymunedau amrywiol.
- Cynyddu'r defnydd o lyfrgell gan ddarllenwyr gwrywaidd.
- Recriwtio dau brentis llyfrgell.
- Ymestyn sesiynau sgwrsio Cymraeg i bob llyfrgell amser llawn drwy weithio mewn partneriaeth.
- Cyflwyno gweithgareddau a digwyddiadau rheolaidd ar lefel dysgwyr Cymraeg ym mhob llyfrgell.
- Gweithio mewn partneriaeth â Menter Iaith i ymgorffori mwy o weithgareddau dwyieithog mewn llyfrgelloedd.
- Defnyddio mwy o Gymraeg mewn cyd-destun cyfrwng Saesneg o ddydd i ddydd, gan gynnwys postiadau cyfryngau cymdeithasol.
- Defnyddio llyfrau a osodwyd yng Nghymru ar gyfer ein grwpiau darllen a'r cwis llyfrau blynyddol i ysgolion.

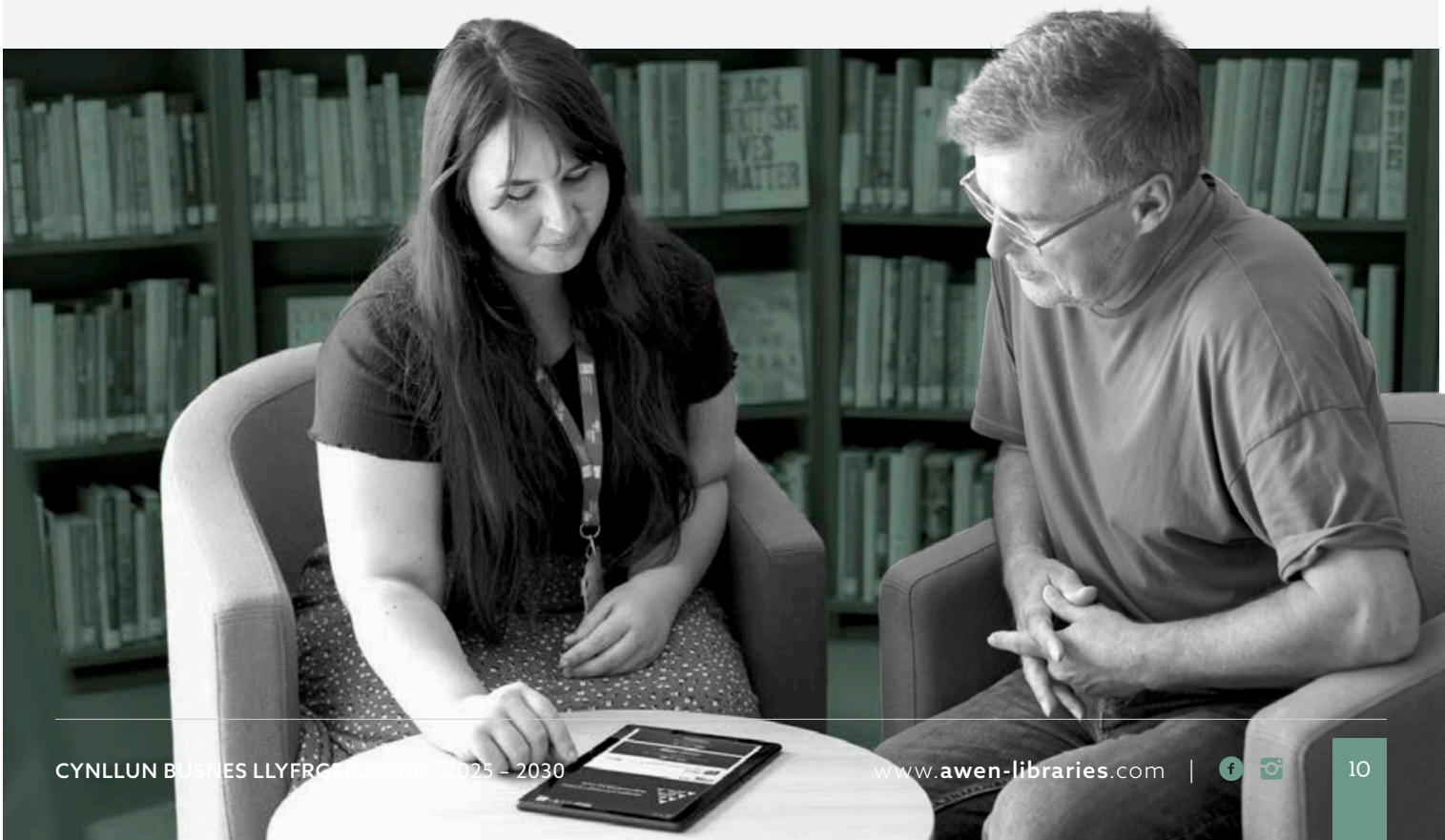

Ymddiriedolaeth
Ddiwylliannol
Cultural Trust

Ymddiriedolaeth Ddiwylliannol Awen
Swyddfeydd y Stablau, Tŷ Bryngarw,
Brynmenyn, Pen-y-Bont, CF32 8UU

Awen Cultural Trust
Stable Offices, Bryngarw House,
Brynmenyn, Bridgend, CF32 8UU

+44 (0) 1656 754825
enquiries@awen-wales.com
www.awen-wales.com

Rhif elusen gofrestredig / Registered charity number: 1166908
Rhif cofrestru TAW / VAT registration number: 224 3341 44
Rhif gofrestredig / Company number: 09610991

Mae Ymddiriedolaeth Ddiwylliannol Awen wedi'i chofrestru yng Nghymru fel cwmni cyfyngedig drwy warant.
Awen Cultural Trust is registered in Wales as a company limited by guarantee.